

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ: ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ, ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
Міністерство аграрної політики та продовольства України**

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ:
ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ,
ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

чисельності іноземних громадян, які відвідують нашу країну у туристичних цілях так і потоку внутрішніх туристів. Так, у 2015 р. кількість іноземних громадян, які офіційно скористались туристичними послугами склала 15 159 осіб, тоді як у 2012 р. – 270 064 осіб. Кількість внутрішніх туристів у 2015 р. зменшилась у порівнянні із 2012 р. майже у 2,2 рази [4]. У той же час, варто відзначити збільшення у 2016 р. кількості внутрішніх туристів у порівнянні із 2015 р. – на 96 534 особи, що дає нам сподівання на певну туристичну активізацію українських громадян та зростання їх зацікавленості національними туристичними продуктами.

Найбільш негативну роль у зменшенні туристичних потоків в останні роки в Україні відіграли анексія Криму, військовий конфлікт на сході країни та фінансово-економічна криза, що суттєво знизила доходи українських громадян та їх платоспроможність. Ці чинники вплинули і на географічну переорієнтацію внутрішніх туристичних потоків. Так після анексії Криму значна частина внутрішніх туристів спрямували свої подорожі до Карпатського регіону та на узбережжя Чорного і Азовського морів – у Одеську, Херсонську, Миколаївську та Запорізьку області [3]. Це, в свою чергу, позитивно вплинуло на рекреаційну привабливість невеликих, маловідомих та недостатньо туристично затребуваних міст і селищ Чорноморсько-Азовського туристичного регіону. Так, за окремими даними у 2015 р. маленьке с. Затока в Одеській обл. з населенням 2 тис. осіб за сезон прийняло близько 1,5 млн туристів.[1]

Таким чином, Україна має значний туристичний потенціал і всі передумови для розвитку внутрішнього туризму, який, за умови усунення негативних соціально-економічних чинників, створення сприятливого інвестиційного клімату для розбудови інфраструктури, удосконалення правових важелів та державного регулювання туристичної сфери, здатен не лише «перехопити» виїзний туристичний потік, а й сприяти ефективному розвитку регіонів країни.

Список використаних джерел

1. Орленко Я. Ю. Імперативи розвитку туристичної галузі України / Я. Ю. Орленко // Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія : Державне управління. – 2016. – Вип. 2. – С. 25–36.

2. Савіцька О. П. Сучасні тенденції розвитку туристичного бізнесу в Україні / О. П. Савіцька, Н. В. Савіцька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.1. – С. 125–131.
3. Ткаченко Т. І. Український туризм в умовах турбулентності / Т. І. Ткаченко // Карпатський край. – Івано-Франківськ, 2015. – Вип. 1–2 (6–7) : січень-грудень. – С. 305–312.
4. Туристичні потоки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/tyr/tyr_u/potoki2006_u.htm. – Назва з екрана.

*І. О. Мазуркевич, к. е. н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-
економічного університету, м. Вінниця
mazurkevich78@ukr.net*

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

Проблема організації та ефективності господарської діяльності підприємств ресторанного господарства присвячено чимало праць таких відомих вітчизняних та закордонних дослідників як: В. Архіпова [1], А. Мазаракі [9], Н. П'ятницької [11], П. Пучентейла [12], Дж. Уокера [13]. Проблема економічної ефективності, а особливо ефективності управління підприємствами ресторанного бізнесу займає центральне положення серед питань, що хвилюють економічну науку. Це пов'язано з ростом дефіциту сировинних ресурсів, зростанням конкуренції, глобалізацією бізнесу, збільшенням кількості підприємницьких ризиків.

В економічному енциклопедичному словнику за редакцією Мочерного зазначено, що ефективність – здатність приносити ефект, результативність процесу, проекту тощо, які визначаються як відношення ефекту, результату до витрат, що забезпечили цей результат [5, с. 508]. Дослідження показали, що основним методичним принципом вимірювання ефективності є співвідношення результатів до затрат, що були спрямовані на досягнення даного результату [2–4, 6, 10].

На нашу думку, ефективність управління закладами ресторанного господарства слід розглядати в контексті макроекономічного та мікроекономічного рівня, тобто з позицій самої користі для власників ресторанного бізнесу та з позицій користі для держави як вагомого джерела наповнення бюджету і вагомої складової розвитку індустрії гостинності.

Окрім економічної складової ефективності управління закладами ресторанного господарства особливого значення набуває виконання соціальної функції, що проявляється в задоволенні інтересів учасників виробничого процесу підприємств даної галузі та зростанні добробуту і соціального статусу кожного суб'єкта: починаючи зі зростання добробуту власника, і закінчуючи самореалізацією і задоволенням потреб відвідувача закладу. Споживач продукції і послуг ресторанного господарства отримує ефект через можливість відпочинку і харчування за межами дому, відновлення сил людини для плідної життєдіяльності. В той же час, широка мережа закладів ресторанного господарства створює робочі місця для молоді, розширюючи для них можливість отримання додаткового заробітку та практичного досвіду роботи.

Таким чином, основними критеріями або критеріальними показниками оцінки ефективності управління закладами ресторанного господарства на макрорівні є: величина товарообороту підприємств ресторанного бізнесу; величина доданої вартості, створеної у ресторанному господарстві; прибутковість ресторанного бізнесу; величина податкових надходжень, отриманих від ресторанного бізнесу; кількість зайнятих в галузі ресторанного господарства; величина середньої заробітної плати робітників, зайнятих в ресторанному господарстві.

На мікрорівні, як індикатори оцінки економічної ефективності, ми виокремили показник рентабельності, та ще ряд показників, що фактично впливають на формування рентабельності, та водночас дозволяють виявити резерви її підвищення. Серед них середній товарообіг посадкового місця закладу ресторанного господарства; оборотність посадкового місця; коефіцієнт ступеню фактичного заповнення посадкових місць; середній чек [7]. Також вважаємо важливим показником економічної ефективності діяльності підприємства ресторанного господарства є маржинальний прибуток, але цей підхід більше допомагає в плануванні діяльності, формуванні асортиментної політики закладу [8, с. 92].

Таким чином, ресторанне господарство є невід'ємною частиною національної економіки. Основними результатами підвищення ефективності управління закладами ресторанного господарства стане: підвищення інвестиційної привабливості України; збільшення податкових надходжень від основної господар-

ської діяльності; збільшення кількості робочих місць; покращення морального та фізичного стану громадян через отриманням якісних послуг харчування та відпочинку; підвищення туристичної привабливості окремих регіонів України.

Список використаних джерел

1. Архіпов В. В. Організація ресторанного господарства : [навч. посіб.] / В. В. Архіпов. – Київ : Центр учб. л-ри ; Фірма «Інкос», 2007. – 280 с.
2. Воронін О. Визначення економічної ефективності виробництва на основі модифікації ресурсного підходу / О. Воронін // Економіка України. – 2007. – № 10. – С. 29–37.
3. Говорушко Т. А. Управління ефективністю діяльності підприємств на основі вартісно-орієнтованого підходу : монографія / Т. А. Говорушко, Н. І. Климаш. – Київ : Логос, 2013. – 204 с.
4. Гойко А. Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації / А. Ф. Гойко. – Київ : Віра-Р, 1999. – 320 с.
5. Економічна енциклопедія : у 3-х т. / С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – Київ : Вид. центр «Академія», 2000. – Т. 1. – С. 750–754.
6. Загородній А. Г. Менеджмент реальних інвестицій : навч. посіб. / Загородній А. Г., Стадницький Ю. І. – Київ : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 209 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
7. Кравченко О. М. Використання маржинального прибутку підприємства для розробки оптимальної асортиментної політики / О. М. Кравченко // Праці Одеського політехнічного університету. – Одеса, 2012. – № 2 (39). – С. 309–312.
8. Кравченко О. М. Використання показників кількості відвідувачів і товарообороту для оцінки конкурентоспроможності підприємств ресторанного господарства / О. А. Кравченко, О. М. Кравченко, Н. А. Водяньська // Економіка: реалії часу. – Одеса : СПД Побута М. І. – 2014. – № 4 (14). – С. 121–127.
9. Мазаракі А. А. Економіка торговельного підприємства : підручник для вузів / А. А. Мазаракі, Л. О. Лігоненко, Н. М. Ушакова ; під ред. Н. М. Ушакової. – Київ : Хрещатик, 1999. – 800 с.
10. Олексієва Г. В. Генезис критеріїв ефективності діяльності підприємства / Г. В. Олексієва // Проблеми формування ринкової економіки : міжвід. наук. зб. / відп. ред. О. О. Беляєв. – Київ : КНЕУ, 2001. – Вип. 9. – С. 166–171.
11. П'ятницька Г. Т. Ресторанне господарство України: ринкові трансформації, інноваційний розвиток, структурна переорієнтація : монографія / Г. Т. П'ятницька. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 465 с.

<i>Левченко А. С.</i> Створення геопарків як напрям модернізації використання геологічної спадщини для цілей розвитку туризму в Україні	396
<i>Леснікова Ю. І.</i> Освітні перспективи українців в Польщі	399
<i>Лиман С. І., Холодок В. Д.</i> Туристсько-інформаційний пункт на базі харківської державної академії культури: відкриття та початок діяльності	401
<i>Лисенко В. В.</i> Умови розвитку сільського зеленого туризму в Україні	404
<i>Лисенко В. П.</i> Роль і значення екотуризму у формуванні особистості молодого фахівця	407
<i>Lytovchenko I. V., Kononenko O. A.</i> Prospects of rural green tourism development in Ukraine	410
<i>Литовченко І. В., Миронов Д. А., Письменницька М. В.</i> Розвиток екотуризму в Україні	413
<i>Лихолат М. В.</i> Вдосконалення інвестиційних процесів на підприємстві	415
<i>Лихолат О. О.</i> Детермінанти експортоорієнтованого розвитку України	417
<i>Літус П. Р.</i> Базель III – сучасні тенденції впровадження в українську практику банківського регулювання	420
<i>Logvyn M. M.</i> Tourism as a means of influence on human'S spirituality	423
<i>Лузанова О. С.</i> Проблеми формування єдиної енергетичної політики в Європейському союзі	424
<i>Лях О. В., Ляшенко В. І., Кузьменко Н. В.</i> Розвиток соціального підприємництва для забезпечення інклюзивного зростання	427
<i>Ляхов В. А.</i> Проблеми та перспективи сталого розвитку в умовах євроінтеграційних прагнень України	434
<i>Ляшенко В. І., Підоричева І. Ю.</i> Концепція «інноваційного ліфта»: від школи до Європи»	437

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ЗРОСТАННЯ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ:
ТУРИЗМ, ЛЮДИНОМІРНІСТЬ,
ПАРТНЕРСТВО, КООПЕРАЦІЯ**

МАТЕРІАЛИ

II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 14 грудня 2017 року)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 49,3.
Зам. № 006/1132.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.